

Tárgytematika / Course Description

Génmegőrzés, fajtafenntartás

MÁLBMBSB542

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Dr. Tempfli Károly

Félév / Semester: 2018/19/2

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 6/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az intenzív termelési rendszerek térnyerésének egyik következménye, hogy a hagyományos, régi gazdasági haszonállatfajták kiszorulnak a nagyüzemekből, csökken a létszámuk, a kihalás szélére sodródnak vagy kihalnak. A fajtakínálat szűkülésének megakadályozása, a hagyományos fajták megőrzése elengedhetetlen a jövő állattenyésztői számára használható szelekciós bázis fenntartásához. A tantárgy keretében a hallgatók megismerik az őshonos fajtákat és a tenyésztésüket érintő veszélyeket. Elsajátítják az őshonos haszonállatfajták megőrzésének módszereit és a jellemző tartási rendszerek működtetéséhez szükséges ismereteket.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A génmegőrzés szükségességéről. A génmegőrzési törekvések történeti áttekintése.
A veszélyeztetett fajták helyzete a világon és Magyarországon.
A génmegőrzés és fajtafenntartás genetikai alapjai. Bevezetés a populációgenetikába.
A szelekció, a genetikai sodródás és a beltenyésztés hatásai a populációk összetételére.
A génmegőrzésben felhasználható populációgenetikai mutatók.
A fenntartott állomány genetikai összetételét jellemző adatok előállítás és értelmezése.
Az effektív populációméret meghatározása.
In situ és in vitro génmegőrzés jellemzése és lehetőségei.
A génmegőrzés támogatási rendszere.
Magyarországon elismert őshonos sertésfajták és jellemző tartástechnológiájuk.
Magyarországon elismert őshonos baromfifajták és jellemző tartástechnológiájuk.
Magyarországon elismert őshonos szarvasmarha fajták és jellemző tartástechnológiájuk.
Magyarországon elismert őshonos juh és kecskefajták és jellemző tartástechnológiájuk.
Magyarországon elismert őshonos lófajták és jellemző tartástechnológiájuk.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Az aláírás feltétele az előadásokon való részvétel, a maximális megengedhető hiányzás 4 előadás. A számonkérés írásbeli vizsgán történik. A vizsgán a személyazonosság igazolására alkalmas okmánnyal (diákigazolvány vagy személyi igazolvány vagy útlevél) kell megjelenni.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Szabó F. (szerk.) (2015): Általános állattenyésztés. Mezőgazda Kiadó, Budapest, 478 old.

Szabó F., Komlósi I., Posta J. (2011): Állattenyésztési genetika. TÁMOP 4.2.5. Digitális Tankönyvtár

Juhász L. (2011): Élővilágvédelem. TÁMOP 4.2.5. Digitális Tankönyvtár